

PRŮKAZY A KURZY

PRO OBSLUHU RADIOSTANIC

Jaký průkaz potřebuje jachtař pro obsluhu námořní radiostanice a je vůbec potřeba? I když novelizace vyhlášky 315/2000 před pár lety zrušila povinnost prokazovat se při vydání kapitánského průkazu průkazem pro obsluhu radiostanice, neznamená to, že už průkaz pro obsluhu radiostanice jachtaři nepotřebují.

Ptali jsme se Martina Voženíka z YachtNetu, školicího střediska akreditovaného u Ministerstva dopravy ČR pro praktický výcvik obsluhy radiostanic.

Jak to je s potřebou vlastnit průkaz pro obsluhu radiostanice jsme se zeptali Martina Voženíka z YachtNetu, školicího střediska akreditovaného u Ministerstva dopravy ČR pro praktický výcvik obsluhy radiostanic.

Jaký průkaz tedy nyní potřebujeme?

Každý námořní kapitán se dnes neobejde bez kvalifikace na obsluhu radiostanice. Tou kvalifikací je některý z průkazů, opravňující jeho držitele k obsluze radiostanice. Povinnost takový průkaz vlastnit pro obsluhu radiostanic umístěných na palubách lodí zapsaných v plavebním rejstříku (SPS), nebo námořním rejstříku (MDČR) České republiky upravuje přímo § 26 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích.

Jak je to v zahraničí, třeba při charteru námořní lodě?

V zahraničí je situace obdobná, například v Chorvatsku vám bez průkazu na obsluhu radiostanice nemusí loď vůbec půjčit. Chorvatská strana podmínila uznání průkazů vydávaných SPS i MDČR (ale i průkazů z ostatních zemí) pro plavbu v Chorvatsku právě vlastnictvím průkazu pro obsluhu radiostanice.

In accordance with Article 4 Paragraph 3 of The Ordinance on Boats and Yachts (Official Gazette No. 27/05, 57/06, 80/07, 3/08 and 18/09) certificates issued by the competent authorities of other states that have concluded bilateral Memorandum of Understanding with Croatian Administration are recognized for operating Croatian flag boats and yachts as in the table below

STATE	ISSUED BY	CERTIFICATE	COMPETENCE
4. Czech Republic	Státní plavební správa	Mezinárodní průkaz vůdce rekreačního plavidla – C coastal waters izdana u skladu s rezolucijom UN/ECE br. 40 Mezinárodní průkaz vůdce rekreačního plavidla – 2 inshore waters izdana u skladu s rezolucijom UN/ECE br. 14 rev	competence to operate: - boats used for private purposes, - bareboat chartered boats, in internal waters and territorial sea of the Republic of Croatia up to one nautical mile from mainland or island coast, under the condition of holding an appropriate national or foreign certificate for operating radio station if there is a radio-telephone VHF station or a GMDSS-VHF station on the boat.
5. Czech Republic	Ministerstvo dopravy České Republiky	Průkaz způsobilosti k vedení rekreační jachty Průkaz způsobilosti k vedení námořní jachty – Oprávnění C – velitel jachty pobřežní plavby	competence to operate: - boats used for private purposes, - bareboat chartered boats, - yachts used for private purposes up to 30 GT, - bareboat chartered yachts up to 30 GT, in internal waters and territorial sea of the Republic of Croatia and waters accessible from the sea, under the condition of holding an appropriate national or foreign certificate for operating radio station if there is a radio-telephone VHF station or a GMDSS-VHF station on the boat or yacht.
6. Czech Republic	Ministerstvo dopravy České Republiky	Průkaz způsobilosti k vedení námořní jachty – Oprávnění B – velitel jachty mořské plavby	competence to operate: - boats used for private purposes, - bareboat chartered boats, - yachts used for private purposes up to 500 GT, - bareboat chartered yachts up to 500 GT, in the area of navigation which includes international voyage in the Adriatic Sea, under the condition of holding an appropriate national or foreign certificate for operating radio station if there is a radio-telephone VHF station or a GMDSS-VHF station on the boat or yacht.
7. Czech Republic	Ministerstvo dopravy České Republiky	Průkaz způsobilosti k vedení námořní jachty – Oprávnění A – velitel jachty oceánské plavby	competence to operate: - boats used for private purposes, - bareboat chartered boats, - yachts used for private purposes up to 500 GT, - bareboat chartered yachts up to 500 GT, without restriction on the area of navigation, under the condition of holding an appropriate national or foreign certificate for operating radio station if there is a radio-telephone VHF station or a GMDSS-VHF station on the boat or yacht.

Z této tabulky kapitánských průkazů uznávaných v Chorvatsku vyplývá, že je průkaz pro obsluhu námořní radiostanice skutečně potřeba.

Výuka probíhá na předepsaném vybavení – EPIRB bóje a SART transpondér jsou od Ocean Signal, Navtex od firmy Moerer, VHF radiostanice ICOM.

Jaký průkaz je dnes vhodný pro rekreačního jachtaře?

Pokud se jedná o pobřežní plavbu v rámci dosahu VHF radiotelefonu, tedy v GMDSS názvosloví oblast A1, tím vhodným průkazem je takzvaný Short Range Certificate – SRC neboli Omezený průkaz operátora námořní pohyblivé služby. Průkaz má celoevropskou platnost a obvykle o něj žádají (budoucí) držitelé průkazů MDČR s oprávněním C.

Jakou radiostanici mohou s tímto průkazem obsluhovat?

Tento průkaz opravňuje jeho držitele k obsluze lodních VHF stanic systému GMDSS používaných na základě dobrovolnosti v oblasti A1, na non-SOLAS lodích. Do této kategorie patří právě běžně provozované rekreační jachty, které jsou dnes už většinou vybaveny námořní VHF radiostanicí se systémem DSC – Digital Selective Calling, který je jedním z prvků GMDSS.

Jak probíhá zkouška na tento typ průkazu?

Uchazeči musí projít speciálním praktickým kurzem v ovládní komunikační techniky vyhrazené pro SRC v rámci systému GMDSS a poté složit zkoušku. Tu zajišťuje výhradně ČTÚ, skládá se z písemného testu a ústní zkoušky. Aby uchazeč uspěl, musí zodpovědět správně 90% otázek z každého předmětu. Ústní zkouška je v angličtině. Otázky a správné odpovědi včetně textů a požadavků na ústní zkoušku jsou volně ke stažení na webu www.ctu.cz v sekci Průkazy a zkoušky. ČTÚ LETOS zkušební otázky aktualizoval s platností od 1. 4. 2018. Změny podle ČTÚ nejsou rozsáhlé, došlo k vypuštění některých otázek v předpisech a elektrotechnice a upřesnění některých otázek v provozu.

Zmínil jsi praktický kurz, jak probíhá výuka?

Obsah kurzu je schválen MDČR a ČTÚ a odpovídá doporučení CEPT ERC/REC 31-04 (CEPT - Konference Evropských správ pošt a telekomunikací). Tou hlavní náplní je praktické procvičení všech

situací, které mohou při obsluze námořní radiostanice vybavené DSC kontrolérem nastat. Jde o to, aby se uchazeči s radiostanicí opravdu seznámili a byli schopni ji v praxi používat, včetně použití tlačítka Distress a potvrzení, případně odvolání takto iniciovaného volání. Málokdo ví, že DSC lze použít i pro navázání běžného „rutinního“ volání s jinou lodí. To vše se na kurzu prakticky zkouší.

Na jakých zařízeních probíhá výuka?

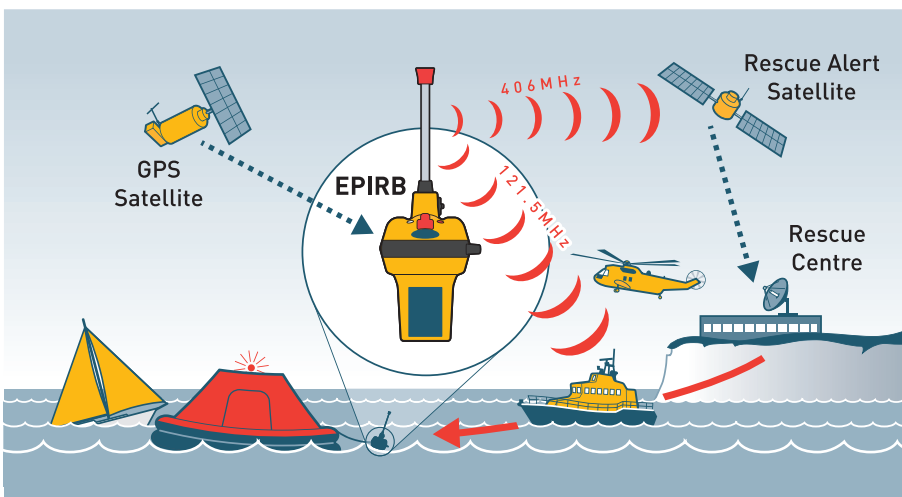
Minimální vybava školicího střediska je opět předepsána doporučením. Naše školicí středisko je vybaveno čtyřmi nejmodernějšími VHF radiostanicemi s DSC kontrolérem třídy D od firmy ICOM, které patří už po řadu let ke špičce v oboru. Ostatní předepsané vybavení jako EPIRB bóje a SART transpondér jsou od Ocean Signal, Navtex od firmy Moerer, ruční radiostanice opět ICOM.

Existují i jiné typy průkazů?

Alternativou je Omezený průkaz radiotelefonisty pohyblivé radiotelefonní služby pro námořní pohyblivou službu v pobřežních vodách a vnitrozemské vodní cesty – OFN. Výhodou je absence ústní zkoušky, nevýhodou je omezení v použití pro radiostanice, které nevyužívají kmitočtová pásma GMDSS. Proto by jachtaři měli uvažovat primárně o průkazu SRC, který je do budoucna perspektivnější. K oběma typům průkazu existují ještě jejich „Všeobecné“ varianty LRC a VFN určené pro komunikaci se středovlnnými radiostanicemi, se kterými se běžný rekreační jachtař v pobřežních vodách neseťká.

Děkuji za rozhovor a zajímavé informace.

**Připravila Eva Skořepová
Foto autorka a archiv YachtNetu**

Systém GMDSS